

Teema 2: Työllistymisen ja työkyvyn tuen asiakkaiden haasteet, palvelut ja menetelmät

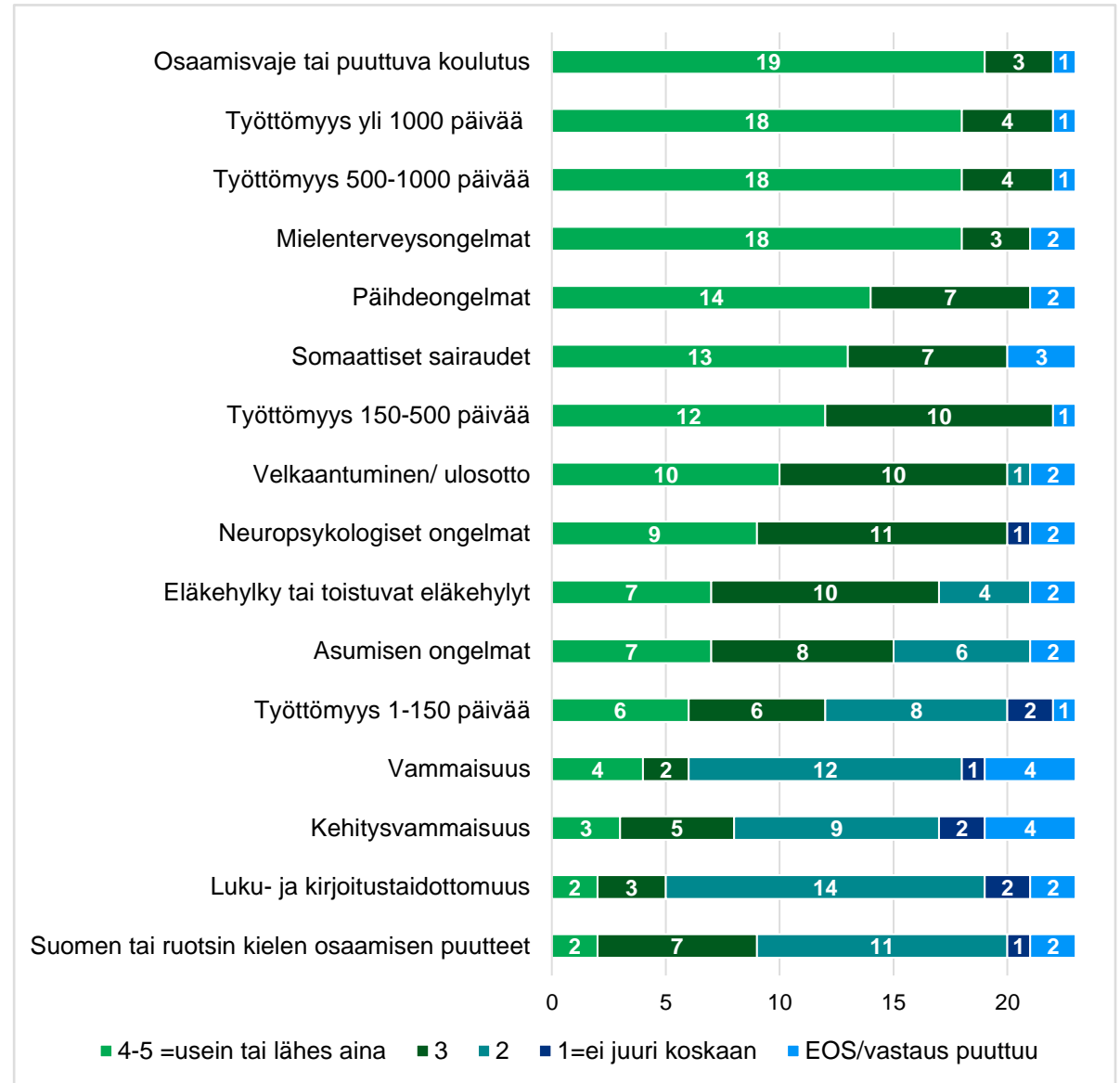
Projektipäällikkö Leena Normia-Ahlsten
Erityisasiantuntija Ellen Vogt

Alaluvut julkaisussa

- Sosiaalipalvelut
- Terveyspalvelut
- Ostopalvelut
- Toimintamallit, menetelmät ja mittarit
- Asiakkaiden haasteet

Työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palvelujen asiakkaiden erilaisten haasteiden esiintyvyys (n=23)

- Hyvinvointialueita pyydettiin määrittelemään, miten yleisiä erilaiset haasteet ovat työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palvelujen asiakkailta.
- Vastaajat valitsivat asiakkaiden haasteita valmiista vaihtoehdoista sekä täydensivät valintojaan avovastauksilla.
- Osaamisvaje ja koulutus nousi esiintyvyydeltään yleisimmäksi
- Seuraavaksi yleisimpiä pitkittynyt työttömyys ja mielenterveysongelmat
- Esiintyvyyden näkökulmasta vastaukset eri ryhmien osalta melko loogisia

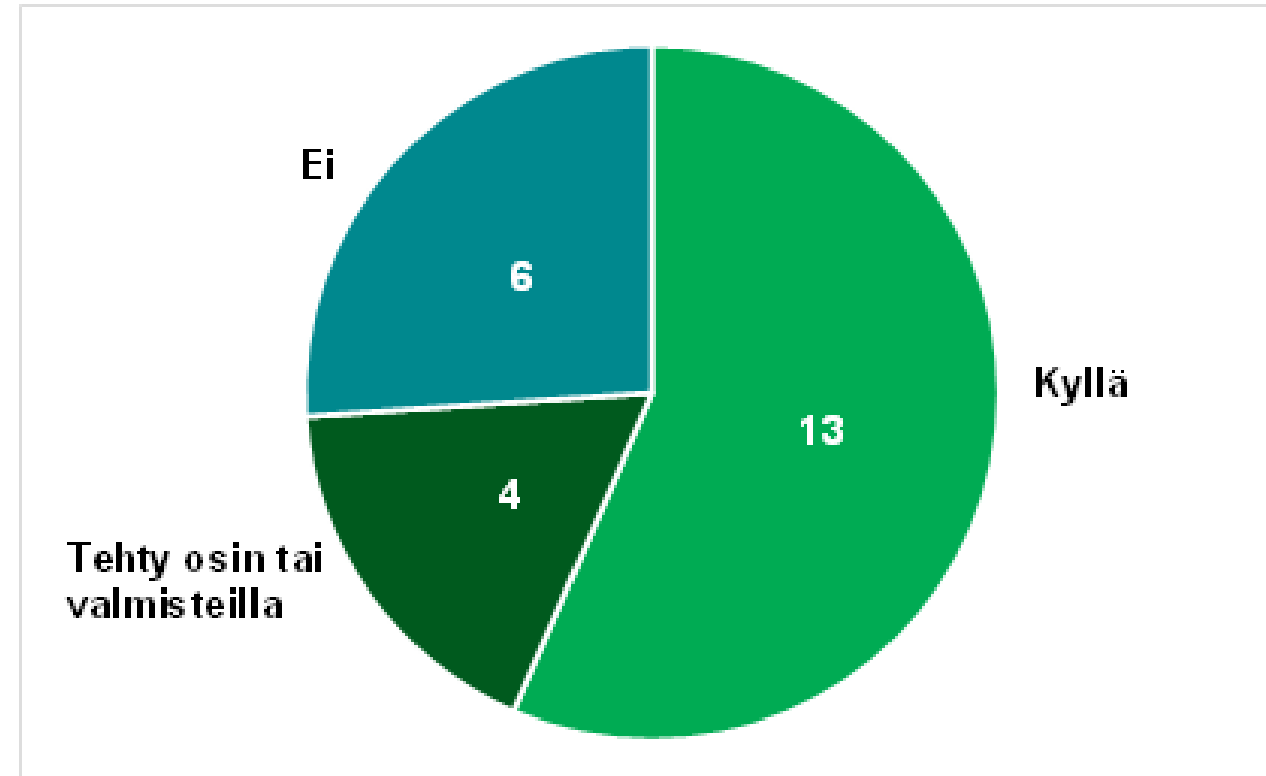

Ketkä vastaajien arvioiden mukaan hyötyvät työllistymistä ja työkykyä tukevista näistä sote-palveluista eniten?

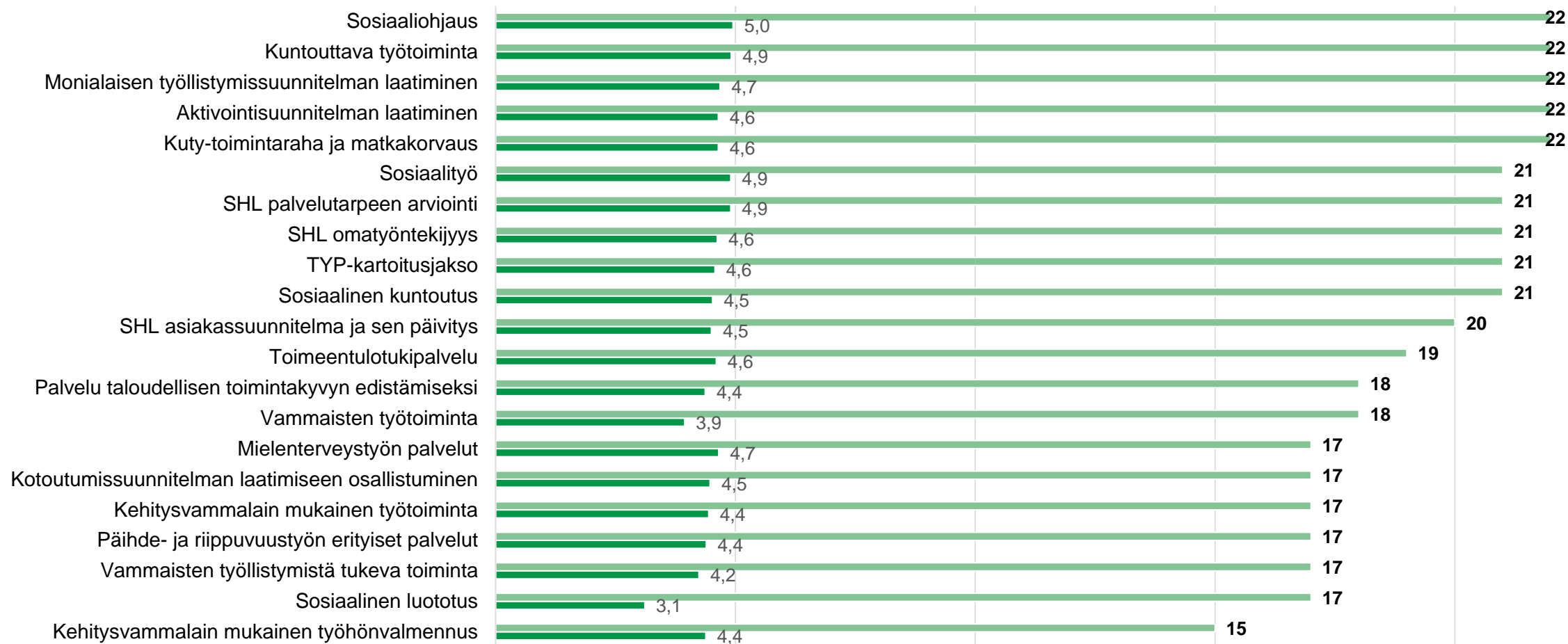
- neuropsykiatrisista ongelmista kärsivät nuoret
- päihde- ja mielenterveysongelmista ja/tai somaattisista sairauksista kärsivät
- monisairaat tai muuten useista ongelmista kärsivät
- kielteisen eläkepäättöksen saaneet tai eläkepäättösten hylkäyskierteessä olevat
- asiakkaat, jotka voivat hyötyä kuntoutuspalveluista

Onko hyvinvointialueella määritelty, mitkä palvelut ja yhteistyövelvoitteet kuuluvat työllistymistä ja työkykyä tukevien sote-palvelujen kokonaisuuteen (n=23)

- Yli puolet hyvinvointialueista ilmoitti, että hyvinvointialueella on määritelty, mitkä sote-palvelut ja yhteistyövelvoitteet kuuluvat tähän kokonaisuuteen.
- Neljällä alueella määrittely oli tehty osin tai se oli valmisteilla.
 - Kahdella tehty sosiaalipalvelujen osalta ja kahdella alueella määrittely oli valmisteilla
- Kuudella alueella ilmoitettiin, että kokonaisuutta ei ole määritelty.

Sosiaalipalvelut, jotka hyvinvointialueet ilmoittivat olevan käytössä työllistymisen ja työkyvyn tuen palveluissa sekä niiden tärkeys (n=22)

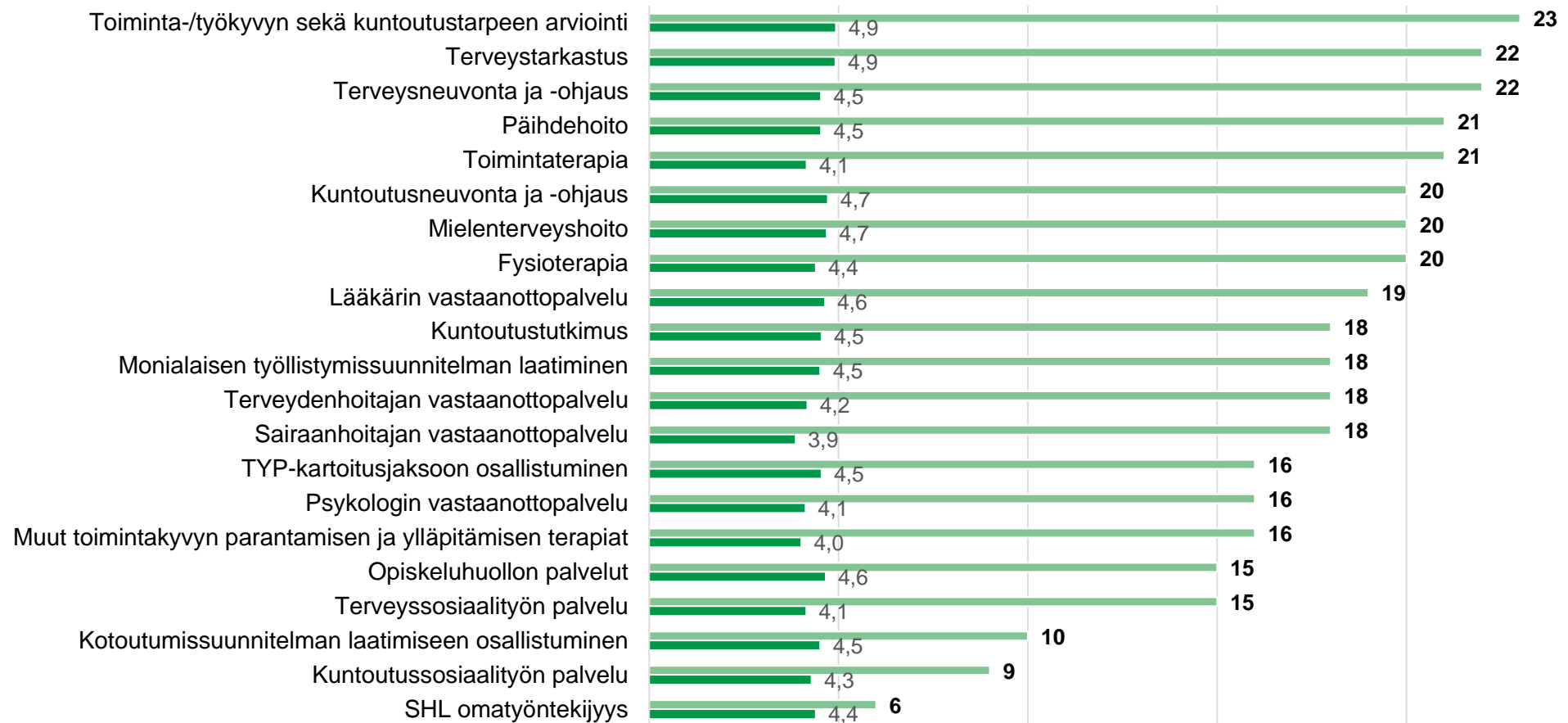
■ Kuinka monella hyvinvointialueella käytössä työllistymisen ja työkyvyn tuen palveluissa

■ Palvelun tärkeys asiakkaalle, keskiarvo (1= ei lainkaan tärkeä, 5= erittäin tärkeä)

Sosiaalipalvelut työllistymisen ja työkyvyn tuen palvelukokonaisuudessa

- Sosiaalihuollon työllistymistä ja työkykyä tukevien palvelujen ydinkokonaisuudeksi muodostui:
 - kuntouttava työtoiminta, sosiaalityö ja sosiaaliohjaus sekä sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arvio.
 - monialaiset suunnitelmat (aktivointisuunnitelma ja monialainen työllistymissuunnitelma) kuntouttavan työtoiminnan toimintaraha ja SHL-omatyöntekijäyys.
- Vammaisille suunnatut työllistymistä tukevat palvelut koettiin vähemmän tärkeiksi palveluiksi ja niitä myös ilmoitettiin käytettävän vain osassa alueita työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palveluna
 - Arvioiden vaihteluväli suuri
- Esitettyä listaa täydennettiin avovastauksissa
 - Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu ja henkilökohtainen apu
- Palvelujen lisäystarpeita ei juurikaan esitetty sosiaalipalvelujen osalta
 - Joitakin toiveita sosiaalisen kuntoutuksen lisäämisestä sekä kuntouttavan työtoiminnan monimuotoistamisesta

Terveyspalvelut, jotka hyvinvointialueet ilmoittivat olevan käytössä työllistymisen ja työkyvyn tuen palveluissa sekä niiden tärkeys (n=23)

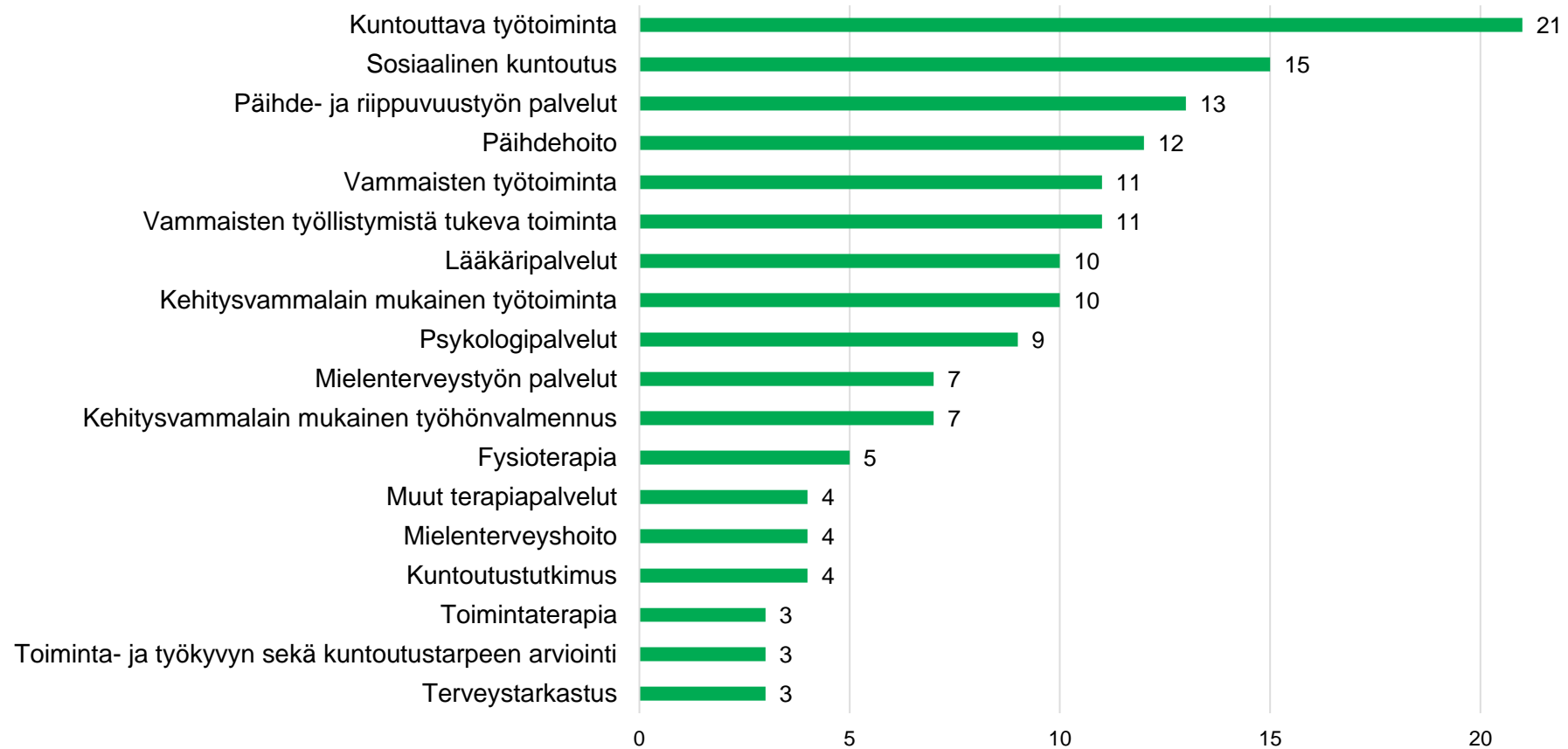

- Kuinka monella hyvinvointialueella käytössä työllistymisen ja työkyvyn tuen palveluissa
- Palvelun tärkeys asiakkaille, keskiarvo (1= ei lainkaan tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

Terveyspalvelut työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelukokonaisuudessa

- Terveydenhuollon työllistymistä ja työkykyä tukevien palvelujen ydinkokonaisuudeksi muodostui:
 - toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi, terveystarkastus sekä terveysneuvonta ja -ohjaus
- Terveyspalvelujen tärkeyden arvioinnissa oli jonkin verran enemmän hajontaa kuin sosiaalipalveluissa.
- Yleisesti tärkeinä palveluina asiakkaille pidettiin ydinpalvelujen lisäksi kuntoutusneuvontaa ja -ohjausta, mielenterveyshoitoa sekä lääkärin vastaanottopalvelua.
- Palvelujen lisäystarpeet painottuivat terveydenhuoltoon
- Esiin nostetut keskeisimmät lisäystarpeet
 - perustason lääkäripalvelut ja mielenterveyspalvelut sekä palvelujen koordinaatio.

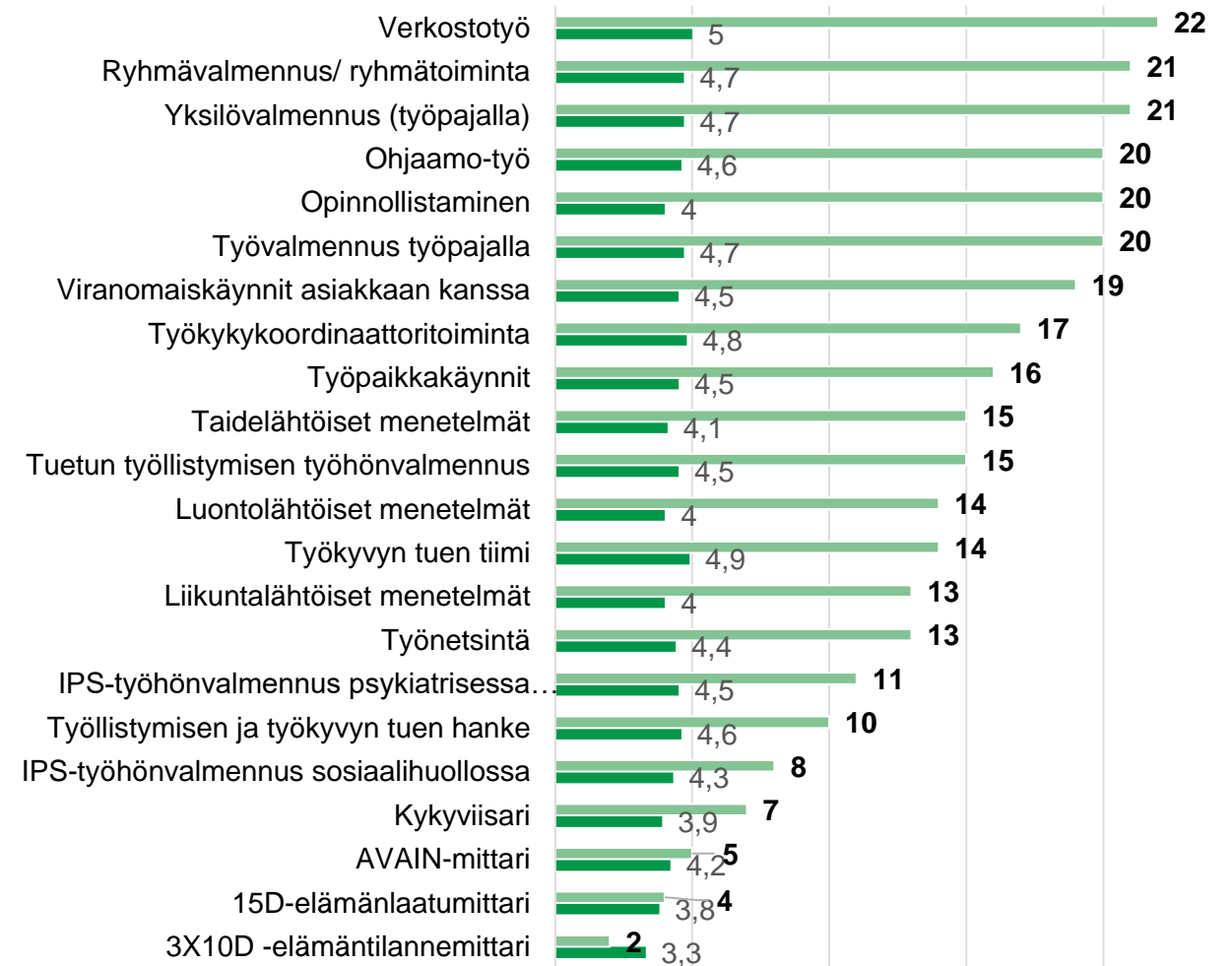
Ostopalveluna toteutettavat työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palvelut (n=22)

■ Hyvinvointialueiden lukumäärä, joilla toteutetaan ostopalveluna

Hyvinvointialueilla käytössä olevat työllistymistä ja työkykyä tukevat menetelmät, toimintamallit ja mittarit sekä niiden tärkeys (n=22)

- Verkostotyötä pidettiin yksimielisesti erittäin tärkeänä työmuotona
- Hajonta huomioiden pidempään käytössä olleet työmuodot ja uudet kehitteillä olevat työmuodot oli erotettavissa toisistaan
 - Työkykykoordinaattoritoiminta
 - IPS-työhönvalmennus
 - Työkyvyn tuen tiimi
- Osa käytössä olevista menetelmiltä, toimintamalleista ja mittareista muiden toimijoiden toteuttamaa
- Kysytyjen mittarien käyttö vähäistä

- Kuinka monella hyvinvointialueella käytössä työllistymisen ja työkyvyn tuen palveluissa
- Tärkeys työllistymisen ja työkyvyn tuen sote-palvelujen kokonaisuudessa, keskiarvo (1= ei lainkaan tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

- Lainsäädäntö ja kehittämissuhteet tähän loppuun?